

URED ZA REVIZIJU INSTITUCIJA BIH
КАНЦЕЛАРИЈА ЗА РЕВИЗИЈУ ИНСТИТУЦИЈА БИХ
AUDIT OFFICE OF THE INSTITUTIONS OF BOSNIA AND HERZEGOVINA

www.revizija.gov.ba

IZVJEŠTAJ O OBAVLJENOJ FINANSIJSKOJ REVIZIJI

DRŽAVNE AGENCIJE ZA ISTRAGE I ZAŠTITU ZA 2022. GODINU

Sarajevo, juli 2023. godine

Sadržaj

I	MIŠLJENJE NEZAVISNOG REVIZORA.....	2
1.	MIŠLJENJE O FINANSIJSKIM IZVJEŠTAJIMA	2
2.	MIŠLJENJE O USKLAĐENOSTI.....	4
II	IZVJEŠTAJ O REVIZIJI.....	6
1.	PREDMET I CILJ REVIZIJE	6
2.	KRITERIJI KORIŠTENI U REVIZIJI	6
3.	OCJENA REALIZACIJE PREPORUKA IZ PRETHODNIH IZVJEŠTAJA	7
4.	PREPORUKE ZA 2022. GODINU (REZIME)	9
5.	ORGANIZACIJA I RUKOVOĐENJE	10
6.	SISTEM INTERNIH KONTROLA	10
7.	BUDŽET AGENCIJE ZA 2022. GODINU	13
8.	FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI	14
8.1.	Pregled rashoda i izdataka iz budžeta	14
8.1.1.	<i>Izdaci za upotrebu vozila</i>	14
8.1.2.	<i>Višegodišnji projekat</i>	15
8.2.	Pregled prihoda i primitaka	16
8.3.	Bilans stanja	16
8.3.1.	<i>Obaveze</i>	17
8.3.2.	<i>Popis sredstava i obaveza</i>	18
8.3.3.	<i>Zalihe</i>	19
9.	ZAPOSŁJAVANJE I STATUS ZAPOSLENIH (ANGAŽOVANIH) LICA	19
9.1.	Obavljanje poslova drugog ranog mjesta	19
9.2.	Eksterni premještaj	21
9.3.	Odsustvo radi stručnog obrazovanja	22
10.	JAVNE NABAVKE	23
10.1.	Nabavka motornog vozila.....	23
10.2.	Realizacija ugovora/okvirnih sporazuma.....	24
11.	KOMENTARI KLIJENTA	25
PRILOZI	.....	25

I MIŠLJENJE NEZAVISNOG REVIZORA

Mišljenje nezavisnog revizora se daje na osnovu provedene finansijske revizije koja obuhvata reviziju finansijskih izvještaja i, u vezi s istom, reviziju usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija sa relevantnim zakonima i drugim propisima.

1. MIŠLJENJE O FINANSIJSKIM IZVJEŠTAJIMA

Mišljenje

Izvršili smo reviziju finansijskih izvještaja **Državne agencije za istrage i zaštitu (u daljem tekstu: Agencija)** koji obuhvataju: bilans stanja na 31.12.2022. godine, pregled prihoda, primitaka i finansiranja po ekonomskim kategorijama, pregled rashoda i izdataka iz budžeta, po ekonomskim kategorijama, posebne podatke o plaćama i broju zaposlenih, pregled dinamike zapošljavanja, pregled stalnih sredstava u obliku stvari i prava, pregled kapitalnih ulaganja, pregled doznaka iz tekuće rezerve budžeta, za godinu koja završava na taj dan i analizu izvršenja budžeta – tekstualni dio, uključujući i rezime značajnih računovodstvenih politika.

Prema našem mišljenju, finansijski izvještaji Agencije prikazuju istinito i fer, u svim materijalnim aspektima, finansijsko stanje imovine, obaveza i izvora sredstava na 31.12.2022. godine i izvršenje budžeta za godinu koja se završava na navedeni datum, u skladu sa prihvaćenim okvirom finansijskog izvještavanja.

Osnova za mišljenje

Reviziju smo obavili u skladu sa Zakonom o reviziji institucija Bosne i Hercegovine i Međunarodnim standardima vrhovnih revizionih institucija (ISSAI)¹. Naše odgovornosti prema tim standardima su detaljnije opisane u odjeljku *Odgovornosti revizora za reviziju finansijskih izvještaja*.

Nezavisni smo od Agencije u skladu sa etičkim zahtjevima koji su relevantni za našu reviziju i ispunili smo ostale etičke odgovornosti u skladu sa tim zahtjevima.

Vjerujemo da su revizionih dokazi koje smo pribavili dovoljni i odgovarajući da osiguraju osnovu za naše mišljenje.

---

¹ Međunarodni standardi vrhovnih revizionih institucija (ISSAI) dio su Okvira profesionalnih objava Međunarodne organizacije vrhovnih revizionih institucija – IFPP okvira (INTOSAI Framework of Professional Pronouncements), koji čine tri nivoa objava: INTOSAI principi (INTOSAI-P), međunarodni standardi vrhovnih revizionih institucija (ISSAI) i INTOSAI smjernice (GUID).

Skretanje pažnje²

Ne izražavajući rezervu na mišljenje o finansijskim izvještajima, skrećemo pažnju na sljedeće:

- *U poslovnim knjigama Agencije nisu evidentirane obaveze prema dobavljačima u iznosu od oko 84.000 KM, u skladu sa odredbama Pravilnika o računovodstvu s računovodstvenim politikama i procedurama za korisnike budžeta institucija BiH, što je imalo za posljedicu da su potcijenjene obaveze i rashodi u navedenom iznosu (tačka 8.3.1. Izvještaja).*

Odgovornosti rukovodstva za finansijske izvještaje

Rukovodstvo Agencije je odgovorno za izradu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja u skladu sa prihvaćenim okvirom finansijskog izvještavanja na nivou institucija Bosne i Hercegovine tj. Zakonom o finansiranju institucija BiH, Pravilnikom o finansijskom izvještavanju institucija BiH i Pravilnikom o računovodstvu sa računovodstvenim politikama i procedurama za korisnike budžeta institucija BiH. Ova odgovornost podrazumijeva i kreiranje, primjenu i održavanje internih kontrola koje su relevantne za pripremu i prezentaciju finansijskih izvještaja koji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze uslijed prijevare ili greške, odgovarajuća objelodanjivanja relevantnih informacija u napomenama uz finansijske izvještaje, kao i odabir i primjenu odgovarajućih računovodstvenih politika i računovodstvenih procjena, koje su razumne u datim okolnostima.

Odgovornosti revizora za reviziju finansijskih izvještaja

Naši ciljevi su steći razumno uvjerenje o tome da li su finansijski izvještaji kao cjelina sačinjeni bez značajnog pogrešnog prikazivanja uslijed prijevare ili greške i izdati izvještaj nezavisnog revizora koji uključuje naše mišljenje. Razumno uvjerenje je visok nivo uvjerenja, ali nije garancija da će revizija obavljena u skladu sa Međunarodnim standardima vrhovnih revizionih institucija uvijek otkriti značajno pogrešno prikazivanje kada ono postoji. Pogrešni prikazi mogu nastati uslijed prijevare ili greške i smatraju se značajnim ako se razumno može očekivati da, pojedinačno ili zbirno, utiču na ekonomske odluke korisnika donijete na osnovu tih finansijskih izvještaja.

Kao sastavni dio revizije u skladu sa Međunarodnim standardima vrhovnih revizionih institucija, stvaramo profesionalne procjene i održavamo profesionalni skepticizam tokom revizije. Mi također:

- Prepoznamo i procjenjujemo rizike značajnog pogrešnog prikazivanja finansijskih izvještaja, zbog prijevare ili greške, oblikujemo i obavljamo revizione postupke kao reakciju na te rizike i pribavljamo revizione dokaze koji su dovoljni i primjereni da osiguraju osnovu za naše mišljenje. Rizik neotkrivanja značajnog pogrešnog prikazivanja nastalog uslijed prijevare je veći od rizika nastalog uslijed greške, jer prijevara može uključiti tajne

---

² Odjeljak kojim revizor skreće pažnju korisnicima izvještaja na pitanja koja su prezentovana ili objelodanjena u informacijama vezanim za predmet revizije, a koje su, prema revizorovoj profesionalnoj prosudbi, jako važne za razumijevanje takvih informacija od strane korisnika izvještaja; u revizionoj praksi ovaj odjeljak se naziva još i 'isticanje pitanja'.

sporazume, krivotvorenje, namjerno izostavljanje, pogrešno prikazivanje ili zaobilaženje internih kontrola.

- Stičemo razumijevanje internih kontrola relevantnih za reviziju kako bismo oblikovali revizione postupke koji su primjereni u datim okolnostima, ali ne i za svrhu izražavanja mišljenja o uspješnosti internih kontrola.
- Ocjenjujemo primjerenost korištenih računovodstvenih politika i razumnost računovodstvenih procjena i povezanih objava koje je stvorilo rukovodstvo.
- Ocjenjujemo cjelokupnu prezentaciju, strukturu i sadržaj finansijskih izvještaja, uključujući i objave, kao i da li finansijski izvještaji odražavaju transakcije i događaje na kojima su zasnovani na način kojim se postiže fer prezentacija.

S rukovodstvom komuniciramo u vezi sa, između ostalih pitanja, planiranim djelokrugom i vremenskim rasporedom revizije i važnim nalazima revizije, uključujući i one koji se odnose na značajne nedostatke u internim kontrolama koji su otkriveni tokom naše revizije.

2. MIŠLJENJE O USKLAĐENOSTI

Mišljenje

U vezi s revizijom finansijskih izvještaja Agencije za 2022. godinu, izvršili smo i reviziju usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija sa relevantnim zakonima i drugim propisima.

Prema našem mišljenju, aktivnosti, finansijske transakcije i informacije Agencije za 2022. godinu u skladu su, u svim materijalnim aspektima, sa zakonima i drugim propisima koji su definisani kao kriteriji za datu reviziju.

Osnova za mišljenje

Reviziju usklađenosti smo izvršili u skladu sa Zakonom o reviziji institucija Bosne i Hercegovine i ISSAI 4000 - Standard za reviziju usklađenosti. Naše odgovornosti prema tim standardima su detaljnije opisane u odjeljku *Odgovornosti revizora za reviziju usklađenosti*.

Nezavisni smo od Agencije u skladu sa etičkim zahtjevima koji su relevantni za našu reviziju i ispunili smo ostale etičke odgovornosti u skladu sa tim zahtjevima.

Vjerujemo da su reviziono dokazi koje smo pribavili dovoljni i odgovarajući da osiguraju osnovu za naše mišljenje.

Skretanje pažnje

Ne izražavajući rezervu na mišljenje o usklađenosti, skrećemo pažnju na:

- neefikasnu realizaciju Projekta izgradnje baze za smještaj i obuku Jedinice za specijalnu podršku Državne agencije za istrage i zaštitu (tačka 8.1.2. Izvještaja).

Odgovornosti rukovodstva za usklađenost

Pored odgovornosti za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja, rukovodstvo Agencije je također odgovorno da osigura da su aktivnosti, finansijske transakcije i informacije u skladu sa propisima kojima su regulisane i potvrđuje da je tokom fiskalne godine osiguralo namjensko, svrsishodno i zakonito korištenje raspoloživih sredstava za ostvarivanje utvrđenih ciljeva, te ekonomično, efikasno i efektivno funkcionisanje sistema finansijskog upravljanja i kontrole.

Odgovornosti revizora za reviziju usklađenosti

Pored odgovornosti da izrazimo mišljenje o finansijskim izvještajima, naša odgovornost podrazumijeva i izražavanje mišljenja o tome da li su aktivnosti, finansijske transakcije i informacije u svim materijalnim aspektima, u skladu sa zakonima i drugim propisima kojima su regulisane. Odgovornost revizora uključuje obavljanje procedura, kako bi pribavili revizione dokaze o tome da li se sredstva koriste za odgovarajuće namjene i da li je poslovanje Agencije, prema definisanim kriterijima, usklađeno sa relevantnim zakonima i drugim propisima. Procedure podrazumijevaju procjenu rizika od značajnih neusklađenosti sa zakonima i propisima koji regulišu poslovanje subjekta revizije. Također, naša odgovornost podrazumijeva i ocjenu finansijskog upravljanja, funkcije interne revizije i sistema internih kontrola.

Sarajevo, 27.7.2023. godine

GENERALNI REVIZOR

Hrvoje Tvrtković, v.r.

**ZAMJENIK
GENERALNOG REVIZORA**

Nedžad Hajtić, v.r.

**ZAMJENICA
GENERALNOG REVIZORA**

Neda Močević, v.r.

II IZVJEŠTAJ O REVIZIJI

1. PREDMET I CILJ REVIZIJE

Predmet revizije su finansijski izvještaji Agencije za 2022. godinu i usklađenost aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija s relevantnim zakonima i drugim propisima.

Cilj je da se izrazi mišljenje o tome da li su finansijski izvještaji pouzdani i da li bilansi u potpunosti odražavaju rezultate poslovanja. Također, cilj revizije je procijeniti primjenjuje li rukovodstvo institucije zakone i propise i da li koristi sredstva za odgovarajuće namjene, te ocijeniti finansijsko upravljanje, sistem internih kontrola i funkciju interne revizije.

S obzirom na to da se revizija obavlja ispitivanjem na bazi uzorka i da postoje inherentna ograničenja u računovodstvenom sistemu i sistemu internih kontrola, pojedine materijalno značajne greške mogu ostati neotkrivene.

2. KRITERIJI KORIŠTENI U REVIZIJI

Ured za reviziju institucija Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Ured za reviziju) izvršio je reviziju finansijskih izvještaja i, u vezi s istom, reviziju usklađenosti. Revizija finansijskih izvještaja i revizija usklađenosti podrazumijevaju proces objektivnog prikupljanja i procjenjivanja dokaza, kako bi se utvrdilo da li su predmeti revizije, tj. finansijski izvještaji, kao i aktivnosti, finansijske transakcije i informacije, usklađeni s odgovarajućim kriterijima koji su sadržani u zakonima i drugim propisima. Kriteriji predstavljaju uporedne parametre koji se koriste kako bi se dala ocjena predmeta revizije.

Za obavljanje finansijske revizije korišteni su sljedeći kriteriji:

- Zakon o budžetu institucija BiH i međunarodnih obaveza BiH za 2022. godinu³
- Zakon o finansiranju institucija BiH
  - Pravilnik o računovodstvu sa računovodstvenim politikama i procedurama za korisnike budžeta institucija BiH
  - Pravilnik o finansijskom izvještavanju institucija BiH
  - Odluke o privremenom finansiranju institucija BiH za 2022. godinu
- Zakon o plaćama i naknadama u institucijama BiH i podzakonski akti
- Zakon o porezu na dohodak i Zakon o doprinosima (FBiH i RS)
- Zakon o javnim nabavkama i podzakonski akti
- Zakon o državnoj službi u institucijama BiH i podzakonski akti
- Zakon o radu u institucijama BiH i podzakonski akti
- Zakon o upravi i podzakonski akti
- Zakon o reviziji institucija BiH
- Zakon o internoj reviziji
- Zakon o policijskim službenicima BiH.

³ Službeni glasnik BiH, broj: 42/22

3. OCJENA REALIZACIJE PREPORUKA IZ PRETHODNIH IZVJEŠTAJA

Ured za reviziju je u izvještaju o finansijskoj reviziji Agencije za 2021. godinu dao pozitivno mišljenje na finansijske izvještaje i pozitivno mišljenje na usklađenost sa zakonima i drugim propisima.

U Izvještaju su date preporuke u cilju otklanjanja uočenih nepravilnosti, nedostataka i slabosti. Preporuke iz prethodnog perioda čija je realizacija bila u toku nisu ponovljene, ali se njihova realizacija kontinuirano prati u narednom periodu.

Utvrđili smo da je Agencija u 2022. godini od ukupno 10 prethodno datih preporuka, realizovala dvije, sedam nije realizovala, dok realizacija za jednu preporuku nije mogla biti ocijenjena u revidiranom periodu.

U narednoj tabeli (Tabela 1) prikazan je pregled ocjene realizacije prethodno datih preporuka.

Tabela 1. Detaljan pregled ocjene realizacije prethodno datih preporuka

Br. prep.	Preporuke iz izvještaja za 2021. godinu	Ocjena realizacije u 2022. godini	Status
1.	Potrebno je da Agencija osigura sveobuhvatne podatke o stalnim sredstvima kako bi proces popisa bio svrsishodan, odnosno kako bi se na pouzdan način moglo uporediti stvarno stanje utvrđeno popisom sa stanjem iskazanim u knjigovodstvenim evidencijama.	U elaboratu o redovnom godišnjem popisu nije navedena knjigovodstvena vrijednost, ispravka vrijednosti i sadašnja vrijednost stalnih sredstava po kategorijama sredstava.	
2.	Potrebno je da Agencija zalihe materijala evidentira u poslovnim knjigama u skladu s Pravilnikom o računovodstvu sa računovodstvenim politikama i procedurama za korisnike budžeta institucija BiH.	Zalihe materijala nisu evidentirane u skladu sa relevantnim propisima.	
3.	Agencija je dužna u skladu sa relevantnim propisima evidentirati stanje i promjene na potraživanjima i obavezama u poslovnim knjigama s obzirom na to da su iste osnova za sačinjavanje finansijskih izvještaja.	U poslovnim knjigama nisu evidentirane sve obaveze iz tekuće godine prema relevantnim propisima.	
4.	Agencija treba pri rasporedu osoblja na radna mjesta dosljedno primjenjivati propise koji regulišu radnopravni status zaposlenih.	I u 2022. godini Agencija je donosila rješenja o obavljanju poslova drugog radnog mjesta bez naknade, a radi sticanja radnog iskustva.	
5.	Agencija treba postupati u skladu sa Sporazumom o provođenju postupaka javnih nabavki za potrebe policijskih tijela Bosne i Hercegovine.	Agencija je u 2022. godini dostavila Agenciji za policijsku podršku BiH informaciju o planu potreba roba i usluga za naredni period.	

Tabela 1. Detaljan pregled ocjene realizacije prethodno datih preporuka

Br. prep.	Preporuke iz prethodnih izvještaja ⁴	Ocjena realizacije u 2022. godini	Status
2/2020	Potrebno je da Agencija putem nadležnog ministarstva konačno riješi pitanje policijskog dodatka definisanog u Zakonu o plaćama i naknadama u institucijama BiH i Zakonu o izmjenama Zakona o plaćama i naknadama u institucijama BiH.	Vijeće ministara BiH je, na prijedlog Ministarstva sigurnosti BiH, u julu 2022. godine donijelo Odluku o utvrđivanju visine posebnog dodatka na plaću policijskim službenicima u policijskim tijelima BiH i državnim službenicima u Agenciji.	
4/2020	Uvažavajući specifičnosti Agencije, koja je po svom domenu djelatnosti i organizaciji veoma kompleksna institucija, preporučujemo da se nastave aktivnosti na otklanjanju nedostataka i slabosti u cilju racionalnog i namjenskog korištenja budžetskih sredstava u segmentu upotrebe službenih vozila.	Ponovo je konstatovano da postoji prostor za unapređenje sistema internih kontrola u segmentu upotrebe službenih vozila u cilju racionalnog i namjenskog korištenja budžetskih sredstava.	
5/2020	Potrebno je da Agencija preduzme sve potrebne aktivnosti na realizaciji višegodišnjeg kapitalnog ulaganja u izgradnju Baze za smještaj i obuku Jedinice za specijalnu podršku u cilju zaštite interesa Agencije i raspoloživih budžetskih sredstava.	Nisu okončane aktivnosti vezane za pribavljanje dokumentacije potrebne za izgradnju Baze za smještaj i obuku Jedinice za specijalnu podršku.	
7/2020	Agencija je dužna interne premještaje provoditi na način koji će uključivati pravne i finansijske posljedice takvih radnji kao i uticaj istih na transparentnost u zapošljavanju.	Tokom 2022. godine nije bilo internih premještaja državnih službenika koji su na probnom radu, odnosno nije bilo aktiviranja rezervne liste po ovom osnovu, stoga nije bilo moguće ocijeniti realizaciju predmetne preporuke.	
10/2020	Agencija je obavezna, prilikom provođenja javnih nabavki vozila, rukovoditi se osnovnim principima javnih nabavki definisanim u članu 3. Zakona o javnim nabavkama, s ciljem najefikasnijeg korištenja javnih sredstava u vezi sa predmetom javne nabavke i njegovom svrhom.	U postupku javne nabavke motornog vozila Agencija nije dokumentovala istraživanje tržišta kao dokaz osiguranja konkurentnosti, odnosno nije osigurala podatke o tipovima vozilima koji bi mogli da ispune sve tehničke karakteristike u skladu sa iskazanim potrebama.	

Za označavanje statusa preporuka u pogledu njihove realizacije korišteni su sljedeći simboli: realizovane preporuke, preporuke čija je realizacija u toku, nerealizovane preporuke, preporuke koje nisu mogle biti ocijenjene u revidiranom periodu.

Preporuke koje nisu mogle biti ocijenjene u ovom ciklusu revizije će biti ocijenjene kad se za to steknu uslovi.

⁴ Sve preporuke date u izvještajima o obavljenoj finansijskoj reviziji prethodnih godina čija je realizacija bila u toku ili nisu ocijenjene u izvještaju za 2021. godinu

4. PREPORUKE ZA 2022. GODINU (REZIME)

Izveštajem o obavljenoj reviziji za 2022. godinu obuhvaćeno je 11 preporuka. Od navedenog broja, 10 preporuka je dato zbog utvrđenih neusklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija s relevantnim zakonima i drugim propisima, dok se jedna preporuka odnosi i na finansijske izvještaje i na usklađenost.

Od ukupnog broja datih preporuka, sedam preporuka se odnosi na nepravilnosti, nedostatke i slabosti identifikovane u prethodnim izvještajima, koje nisu otklonjene u 2022. godini, te su, shodno tome, takve preporuke ponovljene u ovom izvještaju.

U tabeli koja slijedi (Tabela 2) prikazani su podaci o datim preporukama za 2022. godinu (segment revizije, predmet revizije i status), a preporuke su detaljno prezentovane po procesima u izvještaju.

Tabela 2. Preporuke za 2022. godinu

Br. prep.	Tačka izvještaja	Revidirani proces (naslov)	Predmet revizije		Status preporuke ⁵	
			Finansijski izvještaji	Usklađenost	Nova preporuka	Ponovljena preporuka
1.	6.	Funkcionisanje sistema internih kontrola		●	●	
2.	6.	Funkcionisanje sistema internih kontrola		●	●	
3.	8.1.1.	Izdaci za upotrebu vozila		●		●
4.	8.1.2.	Višegodišnji projekat		●		●
5.	8.3.1.	Obaveze	●	●		●
6.	8.3.2.	Popis sredstava i obaveza		●		●
7.	8.3.3.	Zalihe		●		●
8.	9.1.	Obavljanje poslova drugog radnog mjesta		●		●
9.	9.3.	Odsustvo radi stručnog obrazovanja		●	●	
10.	10.1.	Nabavka motornog vozila		●		●
11.	10.2.	Realizacija ugovora/okvirnih sporazuma		●	●	

⁵ Status podrazumijeva novu ili ponovljenu preporuku. Nerealizovane preporuke iz prethodnog perioda su, nakon utvrđenog činjeničnog stanja, ponovljene.

5. ORGANIZACIJA I RUKOVOĐENJE

Zakonom o Državnoj agenciji za istrage i zaštitu⁶ osnovana je Agencija i utvrđena njena nadležnost i organizacija kao policijskog organa Bosne i Hercegovine. Agencija je upravna organizacija u okviru Ministarstva sigurnosti BiH, sa operativnom samostalnošću.

Poslovi iz nadležnosti Agencije su: sprečavanje, otkrivanje i istraga krivičnih djela iz nadležnosti Suda BiH, prikupljanje obavještenja i podataka o krivičnim djelima, praćenje i analiza sigurnosne situacije i pojava koje pogoduju nastanku i razvoju kriminaliteta, pružanje pomoći Sudu i Tužilaštvu BiH u prikupljanju obavještenja, te izvršavanje naloga Suda i Glavnog tužioca BiH, zaštita svjedoka, sprovođenje međunarodnih sporazuma o policijskoj saradnji i drugih međunarodnih instrumenata u njenoj nadležnosti, kriminalistička ekspertiza i ostali poslovi propisani zakonom i drugim propisom.

Unutrašnja organizacija Agencije utvrđuje se pravilnikom koji donosi direktor uz saglasnost Vijeća ministara BiH. Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji, koji je donesen u oktobru 2014. godine, sistematizovana su radna mjesta za 955 izvršilaca (680 policijskih službenika, 108 državnih službenika i 167 zaposlenika). Na 31.12.2022. godine bila su popunjena 744 radna mjesta⁷.

Agencijom rukovodi direktor koji ima jednog zamjenika. Direktora i zamjenika direktora imenuje Vijeće ministara BiH na prijedlog ministra sigurnosti BiH, sa liste kandidata koju dostavi Nezavisni odbor, na mandat od četiri godine, uz mogućnost reimenovanja u drugom narednom mandatu. Direktor je imenovan na mandatni period od četiri godine, počev od 21.7.2020. godine, a zamjenik direktora, počev od 26.5.2018. godine⁸.

6. SISTEM INTERNIH KONTROLA

Agencija je odgovorna za kreiranje, primjenu i održavanje internih kontrola koje su relevantne za pripremu i prezentaciju finansijskih izvještaja i usklađenost poslovanja sa zakonima i drugim propisima.

Finansijsko upravljanje i kontrola

Sistem finansijskog upravljanja i kontrole⁹ uspostavlja se u skladu sa poglavljem IVa. Zakona o finansiranju institucija BiH, Standardima interne kontrole u institucijama BiH, Priručnikom za finansijsko upravljanje i kontrolu u institucijama BiH i ostalim podzakonskim aktima.

Direktor Agencije je, u junu 2022. godine, donio Godišnji operativni akcioni plan strategije razvoja sistema internih finansijskih kontrola za 2022. godinu. Također, u julu 2022. godine, Jedinica interne revizije je obavila naknadnu reviziju Finansijskog upravljanja i kontrole u Agenciji. Prema Izvještaju interne revizije od ukupno datih osam preporuka realizovano je šest,

⁶ Službeni glasnik BiH, broj 27/04, 63/04, 35/05, 49/09 i 40/12

⁷ 556 policijskih službenika (82%), 65 državnih službenika (60%) i 123 zaposlenika (74%)

⁸ Novi zamjenik direktora je imenovan na mandatni period od četiri godine počev od 2.3.2023. godine.

⁹ Finansijsko upravljanje i kontrola definiše se kao sveobuhvatan sistem politika, procedura i aktivnosti koji uspostavlja i za koji je odgovoran rukovodilac institucije. Sistem finansijskog upravljanja i kontrole zasniva se na upravljanju rizicima i daje razumno uvjerenje da će ciljevi institucije biti ostvareni na pravilan, ekonomičan, efikasan i efektivan način.

dok su dvije preporuke djelimično realizovane (ažuriranje mape poslovnih procesa i procjena ukupne izloženosti riziku prema novoj matrici 5x5 u skladu sa novim Smjernicama za provođenje procesa upravljanja rizicima u institucijama BiH).

U Godišnjem izvještaju o finansijskom upravljanju i kontroli za 2022. godinu navedene su mjere koje se planiraju preduzeti za dalji razvoj finansijskog upravljanja i kontrole u segmentu kontrolnih aktivnosti: dopuna pravilnika o internim kontrolnim postupcima ili pojedinačnih pravilnika i procedura kojima se definišu kontrolni sistemi i procesi; ažuriranje postojećih i procjena eventualno novih rizika za sve organizacione jedinice i ažuriranje registra rizika.

Funkcionisanje sistema internih kontrola

Ocjenom sistema internih kontrola, u procesima koji su revidirani u okviru revizije finansijskih izvještaja i revizije usklađenosti, uočili smo slabosti koje navodimo u daljem tekstu.

Pojedinim zaposlenim su, na osnovu rješenja iz septembra 2022. godine, dodijeljene **novčane naknade-stimulacije** za postignute rezultate u radu u prethodnih šest mjeseci. Na osnovu rješenja iz novembra 2022. godine, istim zaposlenim su ponovo dodijeljene stimulacije, u istim iznosima za postignute rezultate rada u toku godine. Članom 7. Odluke o okvirnim kriterijima za dodjelu novčane nagrade zaposlenim u institucijama BiH¹⁰ definisano je da se obračun i isplata novčane nagrade vrši uz mjesečni obračun i isplatu plaća zaposlenim na osnovu rješenja koje donosi rukovodilac institucije. Neblagovremeno donošenje rješenja o pravu na novčanu naknadu zaposlenim, kako je to definisano navedenom Odlukom, može imati za posljedicu dupliranje isplata po istom osnovu.

Također, u okviru stimulacija, Agencija je donosila odluke o dodjeli priznanja i novčanih nagrada za dugogodišnji uspješan rad i zalaganje u obavljanju poslova, a na osnovu internog Pravilnika o priznanjima i nagradama Agencije iz 2012. godine¹¹. Međutim, važno je napomenuti¹² da se Odlukom o načinu i postupku ostvarivanja prava na novčanu naknadu na osnovu jubilarnih nagrada u institucijama BiH¹³ uređuje način i postupak ostvarivanja prava zaposlenih na novčanu naknadu za vrijeme provedeno na radu u institucijama BiH. Dakle, pravo na novčanu naknadu za vrijeme provedeno na radu u instituciji utvrđeno je u okviru dva podzakonska akta, što također može imati za posljedicu više isplata po istom osnovu.

Nadalje, procesom revizije uočili smo da je jedan zaposleni stekao **pravo na jubilarnu nagradu** u septembru 2020. godine za 10 godina efektivnog radnog staža u institucijama BiH, a da je Rješenje za isplatu iste doneseno u martu 2022. godine. Prema informaciji iz Agencije, rješenje se izdaje kada zaposleni podnese zahtjev za isplatu jubilarne nagrade, te da ima još slučajeva u kašnjenju podnošenja zahtjeva¹⁴. Članom 4. Odluke o načinu i postupku ostvarivanja prava na novčanu naknadu na osnovu jubilarnih nagrada u institucijama BiH¹⁵ definisano je da se obračun i isplata naknade na osnovu jubilarnih nagrada vrši uz mjesečni obračun i isplatu plaća i naknada zaposlenih na osnovu rješenja izdatog od strane rukovodioca institucija. Dakle,

¹⁰ Službeni glasnik BiH, broj 31/10

¹¹ Izmjene i dopune iz 2013. i 2014. godine

¹² Isto tako važno je napomenuti da je članom 129. Zakona o policijskim službenicima BiH (Službeni glasnik BiH, broj 27/04, 63/04, 5/06, 33/06, 58/06, 15/08, 35/09, 7/12 i 42/18) definisano da ministar donosi pravilnik o nagradama. Ministar sigurnosti je donio Pravilnik o nagradama policijskih službenika (Službeni glasnik BiH, broj 18/05) kojim nisu predviđene novčane nagrade.

¹³ Službeni glasnik BiH, broj 58/09 i 65/10

¹⁴ U relevantnoj Odluci nije precizirano da zaposleni podnose zahtjev za isplatu jubilarnih nagrada.

¹⁵ Službeni glasnik BiH, broj 58/09 i 65/10

Agencija nije uspostavila pouzdan sistem praćenja ostvarivanja prava zaposlenih na novčanu naknadu za vrijeme provedeno na radu u institucijama BiH.

Agencija nije donijela nova rješenja o priznavanju prava na ***naknadu troškova prijevoza na posao i prijevoza s posla*** u skladu sa Odlukom o izmjenama Odluke o visini, načinu i postupku ostvarivanja prava na naknadu za prijevoz na posao i prijevoz s posla u institucijama BiH¹⁶, kojom su povećane naknade troškova prijevoza od septembra 2022. godine, a što može imati za posljedicu isplatu netačnog iznosa predmetne naknade.

Prilikom isplate ***naknada troškova smještaja zvaničnika*** po ugovorima o zakupu zaključenim sa fizičkim licima na teritoriji Republike Srpske, Agencija od ugovorenog iznosa plaća porez na dohodak za fizičko lice, a ostatak na njegov transakcioni račun. Međutim, u Ugovoru o zakupu stana nije naveden takav način plaćanja, već da se zakupac obavezuje da će ugovorenu zakupninu plaćati redovno svakog prvog do desetog u mjesecu za tekući mjesec na račun zakupodavca. Nadalje, za 2022. godinu nije primijenjena tačna stopa poreza na dohodak, što ukazuje na to da Agencija nije posvetila dužnu pažnju realizaciji obaveza na osnovu ugovora o zakupu.

PREPORUKA 1

Potrebno je da Agencija pravo na novčane nagrade i naknade zaposlenih utvrđuje na načine definisane relevantnim podzakonskim aktima.

Odlukom o uredskom poslovanju u institucijama BiH¹⁷ i Uputstvom o načinu vršenja uredskog poslovanja u institucijama BiH¹⁸ uređuje se način vršenja uredskog poslovanja¹⁹. Revizijom **postupaka javnih nabavki** uočene su sljedeće slabosti:

Uvidom u proceduru javne nabavke računarske opreme, primijetili smo da se na pojedinim aktima ne vodi računa o brojevima protokola (odluka o pokretanju javne nabavke, zapisnik o ocjeni i prihvatljivosti ponuda i zapisnik o pregledu i ocjeni ponuda nakon provedene e-aukcije), odnosno da su svi navedeni akti zavedeni pod istim brojem.

Također smo uočili da je Agencija trebala prvo donijeti odluku o prodaji službenih motornih vozila, a nakon toga imenovati komisiju i pokrenuti čitav postupak prodaje (prikupljanje informacija s terena, objava oglasa i sl.), a ne na način kako je to Agencija uradila, prijedlog prodaje za licitaciju, imenovanje komisije za prodaju i donošenje odluke o prodaji.

Nadalje, Agencija je u oktobru 2020. godini donijela Odluku o pokretanju postupka konkurentskog zahtjeva za nabavku ronilačke opreme, podijeljenog u tri lota²⁰. Odluka o izboru najpovoljnijeg ponuđača za sva tri lota je donesena u decembru 2020. godine. Nakon žalbenog postupka za lot 1, u martu 2021. godine je proveden postupak e-aukcije, a Odluka o izboru najpovoljnijeg ponuđača je donesena u augustu 2022. godine²¹. Agencija ne raspolaže

¹⁶ Službeni glasnik BiH, broj 61/22

¹⁷ Službeni glasnik BiH, broj 74/14

¹⁸ Službeni glasnik BiH, broj 30/15, 6/16 i 52/16

¹⁹ U uredsko poslovanje spada: primanje, otvaranje, pregledanje i raspoređivanje pošte, odnosno akata, zavođenje akata, njihovo združivanje i dostavljanje u rad, administrativno-tehničko obrađivanje akata, otpremanje pošte, razvođenje predmeta, kao i njihovo arhiviranje i čuvanje.

²⁰ Procijenjene vrijednosti 25.983 KM bez PDV-a (lot 1 - 5.898 KM, lot 2 - 7.265 KM i lot 3 - 12.820 KM)

²¹ Ugovori o nabavci za sve tri lota su zaključeni u 2022. godini uz obrazloženje da su novčana sredstva bila osigurana u 2020. godini, da je u prethodnom periodu bilo privremeno finansiranje i da se postupak nabavke mogao nastaviti tek u tekućoj godini.

originalnom dokumentacijom predmetnog postupka, jer ista nije arhivirana na propisani način, odnosno dostupan je samo dio skenirane dokumentacije sačuvane u DMS-u.

PREPORUKA 2

Agencija treba voditi evidencije i arhivirati akte i predmete u postupcima javnih nabavki na načine definisane relevantnim propisima.

Interna revizija

Jedinica interne revizije je uspostavljena u skladu sa Zakonom o internoj reviziji institucija BiH²² i Odlukom o kriterijima za uspostavljanje jedinica interne revizije u institucijama BiH²³. Za obavljanje interne revizije predviđena su dva radna mjesta koja su u 2022. godini bila popunjena²⁴. Interna revizija je, u skladu sa planovima rada, u tekućoj godini obavila četiri naknadne revizije²⁵.

7. BUDŽET AGENCIJE ZA 2022. GODINU

Zakonom o budžetu institucija Bosne i Hercegovine i međunarodnih obaveza Bosne i Hercegovine za 2022. godinu, Agenciji su odobrena sredstva u ukupnom iznosu od 33.164.000 KM (tekući izdaci 32.164.000 KM i kapitalni izdaci 1.000.000 KM). Budžetom je odobreno 789 zaposlenih, a na 31.12.2022. godine u Agenciji je bilo 744 zaposlenih osoba. Prosječan broj zaposlenih u 2022. godini za koje su isplaćene bruto plaće u Agenciji bio je 759. Agencija je svoje aktivnosti do usvajanja budžeta za 2022. godinu finansirala na osnovu odluka o privremenom finansiranju za prva dva tromjesečja.

Tokom godine izvršena su usklađivanja budžeta koja se odnose na sljedeće:

- povećanje budžeta neposredne potrošnje u ukupnom iznosu od 928.914 KM (odobrena sredstva iz tekuće rezerve u iznosu od 870.000 KM i naplaćene premije osiguranja vozila u iznosu od 58.914 KM)
- neutrošena prenesena sredstva za višegodišnji kapitalni projekat u iznosu od 7.588.498 KM
- raspoloživa sredstva novčanih donacija u ukupnom iznosu od 21.985 KM (prenesene sredstva iz prethodnog perioda u iznosu od 12.958 KM i uplaćena sredstva u tekućem periodu u iznosu od 9.027 KM).

Prema navedenom, Agencija je u 2022. godini raspolagala sredstvima u ukupnom iznosu od 41.703.397 KM, a ukupno je realizovano 33.678.396 KM.

Agencija je izvršila prestrukturisanje rashoda budžeta koje je odobrilo Ministarstvo finansija i trezora BiH. Prestrukturisanje rashoda je izvršeno u ukupnom iznosu od 169.000 KM.

²² Službeni glasnik BiH, broj 27/08 i 32/12

²³ Službeni glasnik BiH, broj 59/19

²⁴ Jedinica interne revizije je nadležna za obavljanje interne revizije samo u Agenciji.

²⁵ Uredsko poslovanje, Stalna sredstva, Finansijsko upravljanje i kontrola i Praćenje realizacije preporuka iz prethodnih revizija, gdje je rok implementacije bio duži vremenski period

8. FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI

Agencija je sačinila Godišnji finansijski izvještaj za 2022. godinu i dostavila ga nadležnim organima i institucijama u skladu sa važećim propisima i u utvrđenom roku.

U daljem tekstu navodimo nalaze revizije, kao i određena objelodanjivanja informacija o revidiranim procesima u 2022. godini.

8.1. Pregled rashoda i izdataka iz budžeta

U pregledu rashoda i izdataka po ekonomskim kategorijama-zbirno, u periodu od 1.1. do 31.12.2022. godine, ukupno ostvareni rashodi iskazani su u iznosu od 33.678.396 KM, što je za 8.025.001 KM manje u odnosu na rashode odobrene budžetom za 2022. godinu.

Vrijednosno značajni rashodi iz budžeta odnose se na: bruto plaće (25.261.537 KM), naknade troškova zaposlenih (3.997.378 KM), putne troškove (471.759 KM), izdatke za energiju i komunalne usluge (811.995 KM), izdatke za upotrebu vozila (726.750 KM), unajmljivanje imovine i opreme (558.002 KM) i nabavku opreme (827.209 KM).

Pregled rashoda i izdataka iz budžeta prikazan je u Tabeli I u prilogu Izvještaja.

8.1.1. Izdaci za upotrebu vozila

Izdaci za službena vozila za period 1.1.do 31.12.2022. godine planirani su u iznosu od 761.914 KM, dok je ostvarenje u iznosu od 726.750 KM ili 95%. U okviru ove grupe izdataka iskazani su izdaci za: gorivo i mazivo (387.445 KM), tekuće održavanje (169.775 KM), osiguranje (82.740 KM), autogume (22.334 KM), registraciju (44.832 KM) i pranje vozila (19.624 KM).

Pravilnikom Vijeća ministara BiH o uslovima nabavke i načinu korištenja službenih vozila u institucijama BiH²⁶ Agenciji je dato pravo korištenja tri službena vozila²⁷ i pravo da se posebnim pravilnikom definiše korištenje službenih specijalizovanih vozila²⁸. Pravilnikom o uslovima nabavke, načinu korištenja specijalizovanih službenih vozila Agenciji je odobreno korištenje 180 službenih specijalizovanih vozila. Predmetnim pravilnicima vozila su razvrstana na klase po nabavnoj vrijednosti, te utvrđeno pravo na korištenje vozila prema klasama.

Na 31.12.2022. godine, Agencije je, prema internoj evidenciji, na raspolaganju imala 176 službenih vozila (tri službena i 173 specijalizovana vozila). Odluku o rasporedu službenih vozila donosi direktor Agencije.

²⁶ Službeni glasnik BiH, broj 26/14, 81/14, 78/15, 42/17, 53/17, 62/17, 34/18, 5/19, 81/19, 54/20 i 80/20 i 83/22

²⁷ Službeno vozilo u smislu Pravilnika je motorno vozilo koje je nabavljeno za službene potrebe institucije i u njenom je vlasništvu ili posjedu, a koristi se za obavljanje prijevoza radi vršenja poslova i zadataka rukovodstva institucije, te obavljanje administrativnih i kurirskih poslova iz nadležnosti institucije.

²⁸ Službena specijalizovana vozila u smislu Pravilnika su teretna vozila, vozila za obavljanje operativnih policijskih, obavještajnih i ostalih sigurnosnih i inspekcijских aktivnosti, vozila za doček stranih delegacija, donirana vozila koja se koriste za administrativne potrebe po osnovu realizacije namjenskih donatorskih projekata i dr.

Odredbama člana 6. i 7. Pravilnika Vijeća ministara BiH o uslovima nabavke i načinu korištenja službenih vozila u institucijama BiH definisan je način korištenja službenih vozila (odobranje, pravdanje i vođenje evidencija)²⁹. Postupcima revizije utvrđeno je sljedeće:

- Kako je konstatovano i prethodnih godina, u Agenciji postoji određeni broj vozila koja na godišnjem nivou prelaze malu kilometražu tj. ne koriste se u punom kapacitetu. Također, uočeno je da su Agenciji donirana tri specijalizovana službena vozila koja po vrijednosti premašuju vrijednost (klasu) odobrenu Pravilnikom. Nadalje, uvidom u interne evidencije utvrdili smo da direktor Agencije koristi dva vozila i to jedno službeno i jedno službeno specijalizovano vozilo. Navedeno ukazuje na to da nije uspostavljen sistem racionalne upotrebe službenih vozila.
- Uvidom u analitičku karticu prihoda od naplate premija osiguranja sa 31.12.2022. godine, u Agenciji je na ime šteta za 50 službenih vozila isplaćeno 58.914 KM³⁰. Uglavnom se radi o vansudskim nagodbama. Agencija vodi pomoćne evidencije o štetama nastalim na službenim vozilima, ali pomoćne evidencije nisu usaglašene sa glavnom knjigom. Isto tako, potrebno je naglasiti da Agencija vodi pomoćne evidencije o kasko osiguranju, o registracijama, o gumama, o potrošnji goriva, ali nema jedinstvenu evidenciju o ukupnim troškovima održavanja službenih motornih vozila (koja obuhvata sve troškove za motorna vozila).
- Na odabranom uzorku putnih naloga uočeno je sljedeće: evidentirana je loko vožnja bez detaljnog obrazloženja razlika za istu relaciju; nisu popunjeni svi elementi standardizovanog obrasca putnog naloga (npr. nije upisano ime i prezime osobe koja je upravljala službenim vozilom); relacije navedene na putnom nalogu ne slažu sa relacijama iz izvještaja o korištenju TAG³¹ uređaja i plaćenom putarinom za korištenje autoputa.

Shodno navedenom, na pouzdan način ne možemo potvrditi racionalno i namjensko korištenje službenih vozila Agencije.

PREPORUKA 3

Agencija je dužna dosljedno primjenjivati relevantne propise u pogledu korištenja službenih vozila, a što podrazumijeva i uredno vođenje evidencija na osnovu kojih se može pouzdano potvrditi racionalno i namjensko korištenje službenih vozila.

8.1.2. Višegodišnji projekat

Odlukom Vijeća ministara BiH³² odobren je Projekat izgradnje baze za smještaj i obuku Jedinice za specijalnu podršku Državne agencije za istrage i zaštitu koji je uvršten u Program

²⁹ Navodimo neke od odredbi: Službena vozila koriste se za službene potrebe institucija Bosne i Hercegovine, na osnovu pisanog naloga za službeno putovanje, kojim rukovodilac institucije ili lice koje on ovlasti odobrava korištenje službenog vozila u svrhu prijevoza osoba, stvari i drugog tereta (član 6. stav 1.). Za korištenje službenog vozila, koriste se standardizovani obrasci putnog naloga koji je obavezno da posjeduje lice koje upravlja službenim vozilom, te da ga vodi i popunjava u skladu sa važećim propisima (član 7. stav 1. i 2.). Institucija može da uspostavi elektronsku evidenciju preko koje prati izdavanje putnih naloga, kontrolu utroška goriva i izvještavanje o bitnim elementima korištenja vozila (član 7. stav 5.).

³⁰ Iz razgovora sa ovlaštenim osobama Agencije, saznali smo da je tokom prethodnih godina prosječan broj nastalih šteta na službenim vozilima Agencije iznosio cca 20 do 25 vozila. Iz svega navedenog da se primijetiti da je u 2022. godini šteta na vozilima u odnosu na prethodne godine povećana za 100%, kako finansijski tako i u odnosu oštećenih vozila Agencije.

³¹ Elektronsko plaćanje putarine (beskontaktna elektronska naplata).

³² Službeni glasnik BiH, broj 8/13

višegodišnjih kapitalnih ulaganja u periodu 2012-2016. godina. Ukupna vrijednost projekta je utvrđena u iznosu od 9.263.000 KM.

U 2022. godini su bila raspoloživa sredstva prenesena iz prethodne godine u iznosu od 7.588.498 KM, od kojih je ukupno realizovano 2.891 KM³³.

U tekućoj godini je okončana revizija glavnog projekta, koja je trebala biti završena u julu 2021. godine, što ukazuje na činjenicu da Agencija i dalje neefikasno realizuje predmetni višegodišnji projekat i neekonomično raspolaže značajnim rezervisanim budžetskim sredstvima. Evidentno kašnjenje u realizaciji Projekta za posljedicu može imati promjenu vrijednosti ili strukture višegodišnjeg projekta u odnosu na donesenu odluku.

Uputstvom o načinu planiranja, odobravanja i realizacije višegodišnjih projekata u institucijama BiH³⁴ uređene su procedure planiranja, odobravanja i realizacije višegodišnjih projekata u budžetu institucija BiH, te izvještavanje o realizaciji projekta. Shodno članu 15. navedenog Uputstva, u Godišnjem izvještaju o izvršenju budžeta Agencije³⁵, data je Informacija o toku realizaciji višegodišnjeg projekta, ali ista ne sadrži detaljno obrazloženje razloga odstupanja od utvrđene dinamike višegodišnjeg projekta.

PREPORUKA 4

Potrebno je da Agencija utvrdi dinamiku realizacije višegodišnjeg projekta u skladu sa postojećim okolnostima, uz procjenu potencijalnih rizika, shodno odredbama Uputstva o načinu planiranja, odobravanja i realizacije višegodišnjih projekata u institucijama BiH.

8.2. Pregled prihoda i primitaka

Ukupno ostvareni prihodi i primici po ekonomskim kategorijama u periodu od 1.1. do 31.12.2022. godine, iskazani su u iznosu od 142.449 KM. Značajni prihodi se odnose na prihode od premija osiguranja vozila (58.914 KM) i primitke od prodaje vozila (60.237 KM).

Pregled prihoda i primitaka prikazan je u Tabeli III u prilogu Izvještaja.

8.3. Bilans stanja

U bilansu stanja na 31.12.2022. godine iskazana su ukupna sredstva u iznosu od 33.385.493 KM. Ukupne obaveze sa izvorima sredstava iskazane su u iznosu od 37.119.788 KM.

Značajne stavke bilansa stanja odnose se na neotpisanu vrijednost stalnih sredstava (32.891.376 KM) i obaveze prema dobavljačima (849.631 KM).

Bilans stanja prikazan je u Tabeli II u prilogu Izvještaja.

³³ Usluge revizije tehničke dokumentacije glavnog projekta za izvođenje radova izgradnje baze (2.306 KM) i izrada elaborata obrade lokacije magacina za smještaj eksplozivnih materija (585 KM)

³⁴ Službeni glasnik BiH, broj 77/21

³⁵ Objavljuje se na web-stranici Agencije (www.sipa.gov.ba)

8.3.1. Obaveze

Odredbama Pravilnika o računovodstvu s računovodstvenim politikama i procedurama za korisnike budžeta institucija BiH definisano je sljedeće:

- Budžetski korisnici obavezni su da se prilikom unosa podataka za knjiženje pridržavaju računovodstvenih principa. Svi podaci moraju biti tačni, pouzdani, sveobuhvatni i uneseni pravovremeno po pojedinačnom iskazivanju pozicija (član 31. stav 1).
- U skladu s članovima 2. i 19. Zakona o finansiranju institucija BiH, prihodi i primici, rashodi i izdaci iskazuju se uz primjenu modifikovanog računovodstvenog principa nastanka događaja (član 36. stav 1.), a što znači da se rashodi priznaju na osnovu nastanka poslovnog događaja (obaveza)³⁶ i u izvještajnom periodu na koji se odnose nezavisno od plaćanja (član 36. stav 2. alineja 2.).

Postupcima revizije je utvrđeno da su iz 2022. godine u 2023. godinu prenesene neevidentirane obaveze prema dobavljačima u iznosu oko 84.000 KM, te su na taj način ukupni rashodi Agencije potcijenjeni za navedeni iznos, dok će rashodi za 2023. godinu biti precijenjeni za taj iznos.

Nadalje, Agencija ima zaključen Ugovor za zakup prostora na antenskom stubu na emisionoj lokaciji Hum Sarajevo od decembra 2006. godine i Ugovor za zakup prostora na antenskom stubu na emisionoj lokaciji Planinica Mostar od januara 2006. godine. Ugovori su zaključeni sa Radiotelevizijom BiH sa mjesečnom zakupninom u iznosu od 351 KM sa PDV-om za svaku lokaciju pojedinačno. Vezano za predmetne ugovore konstatovano je:

Radiotelevizija BiH je, u julu 2022. godine, dostavila Agenciji dvije fakture na iznos od po 15.444 KM kojima je fakturisan zakup prostora na antenskim stubovima, u periodu od 1.12.2018. godine do 31.7.2022. godine, jer u istom nisu ispostavljane fakture Agenciji.

Agencija je, u oktobru 2022. godine, dostavljene fakture vratila dobavljaču, pozivajući se na Zakon o obligacionim odnosima tj. na isticanje zastare. Također, dopisom iz novembra 2022. godine, Agencija obavještava dobavljača da raskida Ugovor o zakupu prostora na lokaciji Hum Sarajevo, jer ne koristi navedenu lokaciju i opremu na istoj, te da taj Ugovor prestaje da važi od 30.11.2022. godine. Agencija je izmirila obaveze po fakturama za 2022. godinu, osim decembarske fakture za lokaciju Hum Sarajevo.

Dobavljač je, u augustu 2022. godine uputio Agenciji opomenu pred tužbu, u septembru 2022. godine zadnju opomenu pred tužbu, a u decembru 2022. godine je uputio tužbu Sudu BiH da donese presudu zbog propuštanja u slučaju sticanja zakonskih uslova za donošenje iste.

Dakle, u skladu sa naprijed navedenim, možemo zaključiti da Agencija nije evidentirala sve obaveze prema dobavljačima na način definisan Pravilnikom o računovodstvu s računovodstvenim politikama i procedurama za korisnike budžeta institucija BiH što je uticalo na nerealno iskazivanje stanja ove bilansne pozicije u Glavnoj knjizi i Godišnjem finansijskom izvještaju.

³⁶ Obaveze su nepodmirena dugovanja budžeta odnosno budžetskih korisnika proizašle iz prošlih događaja, za čiju se namiru očekuje odliv resursa (član 32. stav 4. Pravilnika o računovodstvu s računovodstvenim politikama i procedurama za korisnike budžeta institucija BiH).

PREPORUKA 5

Agencija je dužna evidentirati obaveze u izvještajnom periodu na koji se odnose u skladu sa relevantnim propisima.

8.3.2. Popis sredstava i obaveza

Pravilnikom o računovodstvu s računovodstvenim politikama i procedurama za korisnike budžeta institucija BiH i Uputstvom o vršenju popisa imovine i obaveza budžetskih korisnika Bosne i Hercegovine³⁷ propisana je obaveza provođenja redovnog godišnjeg popisa imovine, obaveza i potraživanja. Popis je jedan od pouzdanih načina provjere knjigovodstvenog i stvarnog stanja imovine i obaveza svakog budžetskog korisnika. Popisom se utvrđuje stvarno stanje sredstava i obaveza prema izvorima sredstava zatečenih na dan popisa, bez obzira na to da li pripadaju budžetskom korisniku ili se kod njih nalaze po nekom drugom osnovu.

Agencija je izvršila popis stalnih sredstava, novčanih sredstava, potraživanja i obaveza, te sitnog inventara i materijala na 31.12.2022. godine. Postupcima revizije utvrđeno je sljedeće:

- U elaboratu o redovnom godišnjem popisu nije navedena knjigovodstvena vrijednost, ispravka vrijednosti i sadašnja vrijednost stalnih sredstava po kategorijama.
- Za utvrđeni manjak/višk nisu donesene pojedinačne odluke o načinu likvidacije utvrđenih manjkova/viškova.
- Prilikom popisa tuđih stalnih sredstava, za sva popisana sredstva nije osigurana saglasnost vlasnika sredstava. Iako nije vlasnik stalnih sredstava, Agencija je tražila saglasnost Ministarstva sigurnosti BiH da ista otpiše (na osnovu prijedloga podkomisija i Centralne popisne komisije), što mogu učiniti samo vlasnici sredstava.
- Dosadašnji rad Centralne popisne komisije i podkomisija Agencije, kao i način uništavanja otpisanih sredstava i način knjiženja (manjkova/viškova) za rezultat je imao da se veliki broj sredstava, koji je prethodnih godina predložen za otpis, ponovno nalazio na popisnim listama Agencije, te ponovno predlagan za otpis od strane podkomisija.
- U elaboratu Centralne popisne komisije i izvještaju podkomisije za materijalno-finansijske poslove, nije prikazan analitički popis obaveza prema dobavljačima (što je trebao biti sastavni dio elaborata), nego su obaveze prema dobavljačima iskazane u ukupnom iznosu.

PREPORUKA 6

Preporučujemo Agenciji da redovan godišnji popis imovine i obaveza vrši u skladu sa relevantnim propisima, odnosno da nakon provedenog redovnog godišnjeg popisa sačini elaborat o izvršenom popisu imovine i obaveza sa svim potrebnim elementima i donese pojedinačne odluke o načinu knjiženja inventurnih razlika.

³⁷ Broj: 01-St4-50-6438/04 od 08.12.2004. godine

8.3.3. Zalihe

Prema članu 57. Pravilnika o računovodstvu s računovodstvenim politikama i procedurama za korisnike budžeta institucija BiH, u klasi 2 - Zalihe, evidentiraju se zalihe materijala i robe s pripadajućom razlikom u cijeni i ukalkulisanim porezom na robu, kao i sitni inventar na zalihi i u upotrebi. Materijal i sitni inventar evidentiraju se samo unutar klase 2 u cilju kontrole nad njihovom upotrebom, s obzirom na to da se nabavka ovih vrijednosti stavlja neposredno na rashode shodno članu 58. stav (1) navedenog Pravilnika.

Postupcima revizije je konstatovano da se ulazi i izlazi materijala i sitnog inventara evidentiraju tromjesečno na osnovu vanknjigovodstvenih evidencija skladišta, a ne na osnovu faktura u trenutku njihovog zaprimanja, što znači da nije uspostavljen sistem koji omogućava pouzdan način provjere u knjigovodstvu iskazanog stanja zaliha.

Važno je napomenuti da se duži niz godina provode aktivnosti vezane za uspostavu ISFU modela zaliha koji između ostalog treba osigurati podatke koji su osnova za pouzdano i efikasno upravljanje zalihama. U Obrazloženju Godišnjeg finansijskog izvještaja Agencija je navela da materijal u pomoćnim magacinima nije popisivan na osnovu programa zaliha Ministarstva finansija i trezora BiH već na osnovu važećih pomoćnih evidencijama i da isti nisu finansijski evidentirani na predviđenim kontima.

Mada stanje zaliha ne utiče na iskazivanje bilansnih pozicija u obrascu Bilans stanja (istovremeno sa evidentiranjem zaliha vrši se i njihova ispravka), značajni iznosi zaliha iskazani u glavnoj knjizi ukazuju na potrebu veće posvećenosti evidentiranju i upravljanju zalihama.

PREPORUKA 7

Potrebno je da Agencija zalihe materijala evidentira prema odredbama Pravilnika o računovodstvu s računovodstvenim politikama i procedurama za korisnike budžeta institucija BiH.

9. ZAPOŠLJAVANJE I STATUS ZAPOSLENIH (ANGAŽOVANIH) LICA

Revizijom radnopravnog statusa zaposlenih konstatovano je sljedeće:

9.1. Obavljanje poslova drugog ranog mjesta

Prema dostavljenom pregledu iz Agencije ukupno deset osoba je obavljalo poslove drugog radnog mjesta i to po dva osnova:

Obavljanje poslova i zadataka radi sticanja radnog iskustva

U obrazloženju predmetnih rješenja se navodi Informacija i stav Agencije za državnu službu BiH iz decembra 2011. godine³⁸ u pogledu mogućnosti angažovanja zaposlenika na poslovima državnog službenika u institucijama BiH, u slučaju sticanja višeg stepena stručne spreme, radi

³⁸ Broj: 01-50-946-1/11 od 23.12.2011. godine

sticanja radnog iskustva, uz napomenu da se takav angažman ograniči rokom (najviše godinu dana) i da je isti bez naknade.

Zakonom o radu u institucijama BiH³⁹ i Pravilnikom o internom premještanju i raspoređivanju zaposlenika u institucijama BiH⁴⁰, te Zakonom o državnoj službi u institucijama BiH⁴¹ i Pravilnikom o uslovima i načinu obavljanja internih konkursa, internih i eksternih premještaja državnih službenika u institucijama BiH⁴² definisani su način i uslovi za premještaj i raspoređivanja zaposlenika i državnih službenika na radna mjesta istog, višeg i nižeg nivoa.

S obzirom na to da navedenim propisima nije predviđena mogućnost da se rješenjem rukovodioca institucije zaposleni mogu raspoređivati na druga radna mjesta radi sticanja radnog iskustva nejasna je pravna osnova za izneseni stav Agencije za državnu službu na koji se Agencija poziva. Također, smatramo da Agencija za državnu službu BiH nije precizno definisala koji je to period koji se može priznati u radno iskustvo u situaciji kada zaposleni paralelno obavlja poslove na dva radna mjesta.

Obavljanje poslova i zadataka upražnjenog radnog mjesta višeg čina

Agencija je donijela Rješenje kojim se policijskom službeniku određuje da pored obavljanja poslova i zadataka radnog mjesta na koje je raspoređen (šef Odsjeka) obavlja poslove i zadatke upražnjenog radnog mjesta višeg čina (načelnik Regionalnog ureda) dok postoji opravdana potreba službe, a najdalje do popunjavanja tog radnog mjesta, te da isti neće primati dodatne naknade za obavljanje poslova drugog radnog mjesta.

U obrazloženju Rješenja je navedeno da u skladu sa članom 64. Zakona o policijskim službenicima BiH⁴³ nije pravno moguće navedeno raspoređivanje, ali je odlučeno da će dok postoji potreba službe policijski službenik pored poslova i zadataka radnog mjesta na koje je raspoređen obavljati i poslove i zadatke radnog mjesta višeg čina.

Napominjemo da su važećim Zakonom o plaćama i naknadama u institucijama BiH⁴⁴ utvrđeni različiti koeficijenti za različite pozicije radnih mjesta, te stoga treba obratiti pažnju na to da se u navedenim slučajevima na osnovu rješenja rukovodioca institucije raspoređuju zaposleni da obavljaju poslove radnih mjesta za koja su predviđeni veći platni razredi od platnih razreda radnih mjesta za koja primaju redovnu plaću.

Navedeno ukazuje kako na nejasnu pravnu osnovu tako i na dileme u pogledu ispravne tehničke provodivosti obavljanja poslova drugog radnog mjesta, odnosno poslova radnog mjesta višeg nivoa od radnog mjesta za koje zaposleni primaju plaću.

³⁹ Službeni glasnik BiH, broj 26/04, 07/05, 48/05, 60/10, 32/13 i 93/17

⁴⁰ Službeni glasnik BiH, broj 19/12 i 49/13

⁴¹ Službeni glasnik BiH, broj 19/02, 35/03, 4/04, 17/04, 26/04, 37/04, 48/05, 2/06, 32/07, 43/09, 8/10, 40/12 i 93/17

⁴² Službeni glasnik BiH, broj 62/10, 30/14 i 38/17

⁴³ Član 64. (Interni premještaj) - Policijski službenik može biti premješten na drugo radno mjesto istog čina unutar policijskog organa. Takav premještaj može uključivati i premještaj na drugu lokaciju izvan trenutnog radnog mjesta.

⁴⁴ Službeni glasnik BiH, broj 50/08, 35/09, 75/09, 32/12, 42/12, 50/12, 32/13, 87/13, 75/15, 88/15, 16/16, 94/16, 72/17, 25/18, 32/20 i 65/20

PREPORUKA 8

Agencija je dužna da prilikom donošenja odluka o privremenom rasporedu zaposlenih na radna mjesta višeg nivoa od nivoa radnog mjesta na kojem su zaposleni dosljedno primjenjuje propise koji regulišu radnopravni status zaposlenih.

9.2. Eksterni premještaj

Rješenjem Agencije iz septembra 2022. godine, policijski službenik u činu samostalni inspektor je nakon okončanja privremenog eksternog premještaja u Direkciju za koordinaciju policijskih tijela BiH, vraćen na rad u Agenciju na radno mjesto istražilac (u činu viši inspektor), na period do šest mjeseci. S obzirom na to da se radi o nižem činu, postoji saglasnost policijskog službenika o raspoređivanju na niži čin⁴⁵ shodno članu 67. Zakona o policijskim službenicima BiH. U obrazloženju predmetnog rješenja je navedeno da je imenovani za vrijeme trajanja privremenog eksternog premještaja unapređen u čin samostalni inspektor.

Naime, Rješenjem Agencije iz aprila 2018. godine, policijski službenik (viši inspektor) privremeno je eksterno premješten u Direkciju za koordinaciju policijskih tijela. U međuvremenu je, u navedenoj instituciji, napredovao i stekao viši čin (samostalni inspektor). Agencija je, u decembru 2019. godine, donijela dopunsko rješenje u kojem je navedeno da je u pogledu ostvarivanja prava na unapređenje u viši čin i učestvovanje u mirovnim misijama, potrebna saglasnost direktora Agencije, te da je razlog naknadnog donošenja ovog akta neriješeno pitanje unapređenja u viši čin koje je ostalo nedogovoreno⁴⁶ u izvornom Rješenju.

Policijski službenik je na Dopunsko rješenje izjavio žalbu Odboru za žalbe policijskih službenika koji je žalbu odbio kao neosnovanu. Sud BiH je u Presudi iz augusta 2020. godine zauzeo stav da se ovakvim postupanjem Agencije i dopunom pravosnažnog rješenja bez saglasnosti policijskog službenika mijenja suština i postupak privremenog eksternog premještaja kako ga propisuje Zakon o policijskim službenicima BiH i Pravilnik o privremenom eksternom premještaju policijskih službenika BiH, te da je Agencija postupila suprotno odredbi člana 65. stav 3. Zakona o policijskim službenicima BiH i time onemogućila policijskom službeniku da napreduje u službi u odnosu na druge policijske službenike, zbog čega se njeno postupanje može okarakterisati kao diskriminirajuće.

Agencija je tokom pravnih postupaka iznosila stavove: da je svrha privremenog eksternog premještaja realizacija potrebe drugog policijskog organa za obavljanjem određenih poslova i zadataka, da se unapređenjem i rasporedom na drugo radno mjesto gubi potreba policijskog organa koji je tražio premještaj, da se postavlja pitanje šta se dešava u situaciji ako pri povratku policijskog službenika koji je unaprijeđen u viši čin u drugom policijskom organu ne postoji upražnjeno mjesto na koje se treba rasporediti i sl.

Navedeno upućuje na to da je potrebno precizno definisati prava i obaveze policijskih službenika vezane za privremeni eksterni premještaj s obzirom na to da su nejasne odredbe

⁴⁵ Članom 67. Zakona o policijskim službenicima BiH, između ostalog je propisano da rukovodilac može rasporediti policijskog službenika, uz njegovu saglasnost, na radno mjesto za koje je propisan niži čin od onog koji službenik ima, da navedeno raspoređivanje može trajati najduže šest mjeseci i takva vrsta raspoređivanja može se izvršiti jednom u četiri godine, te da za vrijeme navedenog raspoređivanja, policijski službenik zadržava svoj čin, platu, povećanje i naknade u skladu sa zakonom.

⁴⁶ Članom 65. stav (3) Zakona o policijskim službenicima je definisano da tokom trajanja privremenog eksternog premještaja, policijski službenik zadržava svoj čin i prava, osim ukoliko se ne dogovori drugačije.

relevantnih akata u konkretnoj situaciji imale za posljedicu pokretanje tužbe protiv Agencije i presudu Suda BiH, kojom je Agencija izgubila spor.

9.3. Odsustvo radi stručnog obrazovanja

Agencija je u aprilu 2022. godine donijela Odluku o upućivanju državne službenice na službeno putovanje u SAD, u periodu od 18.6.2022. godine do 9.6.2023. godine, radi stručnog usavršavanja. Program stručnog obrazovanja je na Koledžu za međunarodne sigurnosne poslove u SAD-u, koje omogućava dobijanje master diplome iz studija za stratešku sigurnost i diplome Ratnog koledža sa Univerziteta za odbranu. U Odluci je navedeno da troškove službenog putovanja (prijevoz, smještaj, dnevnice) snosi Vlada SAD-a, dok će troškove izdavanja PCR testa i izdavanja liječničkog uvjerenja snositi Agencija. Uvidom u dostavljenu dokumentaciju (evidencija o prisustvu na poslu, platna lista) konstatovano je da je državnoj službenici za isplatu plaće evidentiran službeni put, bez isplaćenih dnevnica.

Prije donošenja Odluke o upućivanju na službeno putovanje Agencija je tražila mišljenje Vijeća ministara BiH, Ministarstva pravde BiH, Ministarstva finansija i trezora BiH i Agencije za državnu službu BiH o mogućnosti da se imenovanoj kandidatkinji izda rješenje o plaćenom odsustvu, kojim će se regulisati pitanje obračuna i isplate plaće za vrijeme trajanja plaćenog odsustva shodno članu 6. stav (2) Odluke o načinu i postupku ostvarivanja prava na naknadu za obrazovanje i stručno usavršavanje u institucijama BiH⁴⁷.

Međutim, nijedno od dostavljenih mišljenja nije bilo pozitivno s obzirom na to da je članom 4. stav (1) navedene Odluke precizirano da pravo na naknadu za stručno obrazovanje zaposleni u institucijama BiH ostvaruju na osnovu programa stručnog obrazovanja koji za pojedine oblasti donosi Vijeće ministara BiH na prijedlog resornog ministarstva i uz prethodno pribavljeno mišljenje Ureda za zakonodavstvo i Ministarstva finansija i trezora BiH, tako da ista ne može biti primijenjena, jer Vijeće ministara BiH nije usvojilo Program stručnog obrazovanja Ministarstva sigurnosti BiH.

Članom 2. stav (1) i (3) Odluke o načinu i postupku ostvarivanja prava zaposlenih u institucijama BiH na naknadu za službeno putovanje⁴⁸ propisano je da se pod službenim putovanjem u smislu ove odluke smatra putovanje na teritoriji Bosne i Hercegovine, kao i putovanje u inostranstvo, na koje se zaposleni u instituciji BiH upućuje radi izvršavanja službenog zadatka. Na osnovu svega navedenog smatramo da državni službenici ne bi trebali biti na službenom putu radi stručnog obrazovanja koje ima za cilj sticanje akademskih titula i zvanja magistra za određenu stručnu oblast.

PREPORUKA 9

Agencija je dužna prilikom upućivanju zaposlenih na stručno obrazovanje dosljedno primjenjivati relevantne propise.

⁴⁷ Službeni glasnik BiH, broj 77/09

⁴⁸ Službeni glasnik BiH, broj 6/12, 10/18 i 75/18

10. JAVNE NABAVKE

Agencija je donijela Plan javnih nabavki za 2022. godinu, kako je propisano Zakonom o javnim nabavkama⁴⁹.

Prema prezentovanim podacima⁵⁰, Agencija je u 2022. godini provela 22 postupka javnih nabavki. Od navedenog broja, Agencija je provela sedam otvorenih postupaka u vrijednosti od 729.770 KM⁵¹, 13 konkurentskih postupaka u vrijednosti od 325.710 KM, jedan pregovarački postupak bez objave obavještenja u vrijednosti od 8.459 KM i jedan postupak u skladu sa Aneksom II, u vrijednosti od 29.143 KM. Agencija je putem direktnog sporazuma izvršila nabavke u vrijednosti od 150.658 KM.

Nakon prethodno provedenih postupaka, ukupna vrijednost zaključenih ugovora (okvirnih sporazuma) iznosila je 1.243.740 KM (796.745 KM iz tekućih izdataka i 446.995 KM iz kapitalnih izdataka).

Revizijom pojedinačnih procedura javnih nabavki (i realizacije ugovora/okvirnih sporazuma) utvrđene su nepravilnosti i nedostaci kako slijedi:

10.1. Nabavka motornog vozila

Agencija je 30.11.2022. godine donijela Odluku o pokretanju postupka javne nabavke jednog motornog vozila, putem konkurentskog zahtjeva za dostavljanje ponuda, procijenjene vrijednosti do 49.900 KM. Kriterij za dodjelu ugovora je najniža cijena. Prema dostavljenom izvještaju o preuzimanju tenderske dokumentacije od strane ponuđača, istu je preuzelo 13 potencijalnih ponuđača, dok je zaprimljena samo jedna ponuda. S izabranim ponuđačem je zaključen Ugovor u vrijednosti od 49.842 KM.

Agencija nije dokumentovala istraživanje tržišta kao dokaz osiguranja konkurentnosti u postupku, odnosno nije napravljena detaljna analiza istraživanja tržišta koja bi obuhvatila i uporedne podatke o tipovima vozilima koji bi mogli da ispune sve tehničke karakteristike u skladu sa iskazanim potrebama. Nije nam prezentovano da kombinaciju traženih uslova iz tehničke specifikacije može ispuniti više marki vozila.

Svrha istraživanja tržišta je osiguranje primjene osnovnih principa javnih nabavki s ciljem najefikasnijeg korištenja javnih sredstava, u vezi sa predmetom nabavke i njegovom svrhom kako je to propisano članom 3. Zakona o javnim nabavkama.

PREPORUKA 10

Potrebno je da Agencija prilikom pokretanja nabavke vozila istraži tržište kako bi se kroz kreiranje tehničkih karakteristika traženog vozila osigurala konkurentnost u postupku u cilju najefikasnijeg korištenja javnih sredstava.

⁴⁹ Službeni glasnik BiH, broj 39/14 i 59/22

⁵⁰ Podaci iz tabelarnih pregleda sačinjenih za potrebe revizije.

⁵¹ Svi iznosi u tački 10. Izvještaja (Javne nabavke) su navedeni bez PDV-a.

10.2. Realizacija ugovora/okvirnih sporazuma

Provedenom revizijom je utvrđeno sljedeće:

- Jedan od izabranih dobavljača za isporuku goriva za motorna vozila ne dostavlja obrazac o promjeni cijena, kako je to definisano okvirnim sporazumom. Agencija i dalje ne knjiži knjižnu obavijest izdatu od strane dobavljača, nego na ispostavljenoj fakturi ručno umanjuje knjižnu obavijest i taj iznos knjiži u glavnu knjigu.
- Uvidom u ispostavljenu fakturu dobavljača (montaža i balansiranje guma) uvidjeli smo da je dobavljač na jednoj otpremnici evidentirao svoje radove obavljene za april, maj i juni, te da u otpremnici nema razdvojene kategorije službenih vozila, kako je to i fakturisao (I grupa, II grupa guma), na osnovu kojih bi se mogla izvršiti kontrola ispostavljenog računa.
- Na osnovu provedenog postupka javne nabavke putem Aneksa II dio B Agencija je potpisala ugovor za sukcesivno vršenje usluga tehničkog pregleda vozila. Na osnovu potpisanog ugovora vršena je nabavka usluga tehničkog pregleda službenih motornih vozila. Pored usluga tehničkog pregleda, izabrani dobavljač je fakturisao i usluge registracije vozila, te je na taj način znatno prekoračena godišnja vrijednost potpisanog ugovora.
- Uvidom u potpisani ugovor za nabavku usluga redovnog i kasko osiguranja za dvije godine za 16 vozila utvrdili smo da je dobavljač u drugoj godini osiguranja vozila, odobrio popust od 60%, iako u ponudi dobavljača nema naveden popust za redovno osiguranje, što znači da obrazac za ponudu nije kreiran na način koji omogućava pouzdanu kontrolu cijene za osiguranje vozila.
- Agencija je prvo izvršila nabavku usluga osiguranje službenih vozila putem direktnog sporazuma (fakture ispostavljene u aprilu 2022. godine), pa tek onda donijela odluku o pokretanju postupka (u maju 2022. godine) i nakon toga zaključila Ugovor (u junu 2022. godine), što nije u skladu sa relevantnim članom⁵² Zakona o javnim nabavkama.
- Vezano za ugovore o zakupu uočili smo sljedeće:
  - uz fakturu zakupodavca poslovnog prostora u Banjoj Luci nije priložena faktura distributera *električne energije*, niti je na fakturi navedena adresa korisnika usluge, te se stoga na pouzdan način ne može potvrditi tačnost prefakturisanog iznosa;
  - za zakupljeni prostor u Banjoj Luci nisu usklađene fakturisane vrijednosti zakupodavca i distributera *centralnog grijanja*, a za prostor u Tuzli je fakturisana veća površina od površine navedene u ugovoru o zakupu prostora;
  - a zakupljene poslovne prostore u Banja Luci, Istočnom Sarajevu-smještaj Jedinice za specijalnu podršku i Tuzli ne mogu se povezati fakturisane površine za usluge *odvoza smeća* sa površinama navedenim u ugovorima o zakupu prostora;
  - Agencija ima zaključen Ugovor o zakupu poslovno-stambenog kompleksa u Istočnom Sarajevu sa zakupodavcem fizičkim licem. S obzirom na to da je zakupodavac PDV obveznik, isti ispostavlja fakturu sa iskazanim PDV-om. Agencija vrši plaćanje na način da dio fakturisanog iznosa plaća na račun zakupodavca, a dio na račun Javnih prihoda budžeta kao *porez na dohodak* za zakupodavca. U Ugovoru o zakupu nije definisan ovakav način isplate, već da će Agencija plaćati mjesečnu zakupninu u punom iznosu što znači da bi Agencija trebala plaćati zakupodavcu ugovoreni mjesečni iznos sa PDV-om, a zakupodavac bi trebao plaćati svoje porezne obaveze.

⁵² Ugovorni organ može započeti postupak javne nabavke ako je nabavka predviđena u planu nabavki ili kada ugovorni organ donese posebnu odluku o pokretanju postupka javne nabavke (član 17. stav 1).

PREPORUKA 11

Potrebno je da Agencija uspostavi odgovarajući sistem praćenja realizacije ugovora zaključenih nakon provedenih postupaka javnih nabavki kako bi se na pouzdan način mogla potvrditi tačnost fakturisanih iznosa.

11. KOMENTARI KLIJENTA

Agencija u ostavljenom roku nije dostavila komentare na Nacrt izvještaja o obavljenoj finansijskoj reviziji za 2022. godinu, tako da ovaj Izvještaj predstavlja konačan izvještaj bez korekcija u odnosu na Nacrt izvještaja o obavljenoj finansijskoj reviziji za 2022. godinu.

Reviziju u Agenciji za 2022. godinu obavili su: Mirsada Sijamić - viši revizor za finansijsku reviziju (vođa tima), Nevena Kenjić - samostalni revizor za finansijsku reviziju (član tima) i Adnan Muharemagić – samostalni revizor za finansijsku reviziju (član tima).

Kontrolu kvaliteta Izvještaja proveo je Odjel za razvoj, metodologiju i kontrolu kvaliteta finansijske revizije. Odjelom je rukovodio Nedžad Hajtić, koji je u međuvremenu preuzeo funkciju zamjenika generalnog revizora Ureda za reviziju institucija BiH.

**Vođa tima za
finansijsku reviziju**

Mirsada Sijamić, v.r.

**Rukovodilac Odjela za
finansijsku reviziju**

Snježana Baštinac, v.r.

Broj: 04-16-1-975/23

Prilozi

Tabela I - Pregled rashoda budžeta za 2022. godinu

Tabela II - Bilans stanja na 31.12.2022. godine

Tabela III - Pregled prihoda i primitaka za 2022. godinu

Izjava o odgovornostima rukovodstva

Pregled rashoda budžeta za 2022. godinu

DRŽAVNA AGENCIJA ZA ISTRAŽE I ZAŠTITU

Tabela I

Opis	Odobreni budžet	Usklađivanja budžeta	Ukupni budžet	Izvršenje budžeta	Procenat (5/4*100)
1	2	3	4 (2+3)	5	6
1. Tekući izdaci	32.164.000	1.058.914	33.222.914	32.836.005	99
Bruto plaće i naknade	25.445.000	100.000	25.545.000	25.261.537	99
Naknade troškova zaposlenih	3.374.000	670.000	4.044.000	3.997.378	99
Putni troškovi	474.000	0	474.000	471.759	100
Izdaci telefonskih i poštanskih usluga	160.000	0	160.000	149.684	94
Izdaci za energiju i komunalne usluge	752.000	60.000	812.000	811.995	100
Nabavka materijala	249.000	30.000	279.000	257.618	92
Izdaci za usl. prijevoza i goriva	336.000	100.000	436.000	435.169	100
Unajmljivanje imovine i opreme	560.000	0	560.000	558.002	100
Izdaci za tekuće održavanje	410.000	98.914	508.914	501.978	99
Izdaci za osiguranje	100.000	0	100.000	86.910	87
Ugovorene i druge posebne usluge	304.000	0	304.000	303.976	100
2. Kapitalni izdaci	1.000.000	-130.000	870.000	827.209	95
Nabavka zemljišta	0	0	0	0	
Nabavka građevina	0	0	0	0	
Nabavka opreme	980.000	-110.000	870.000	827.209	95
Nabavka ostalih stalnih sredstava	1.000	-1.000	0	0	
Rekonstrukcija i investiciono održavanje	19.000	-19.000	0	0	
3. Tekući grantovi	0	0	0	0	
	0	0	0	0	
	0	0	0	0	
4. Budžet-neposredna potrošnja (1+2+3)	33.164.000	928.914	34.092.914	33.663.214	99
5. Višegodišnja kapitalna ulaganja	0	7.588.498	7.588.498	2.891	0
Izgradnja baze za smj i obuku JSP	0	7.588.498	7.588.498	2.891	0
6. Novčane donacije	0	0	0	0	
	0	0	0	0	
7. Programi posebne namjene	0	21.985	21.985	12.291	56
unapre.smješ.uslova OZS	0	8.542	8.542	8.540	100
unapre.teh.kap.protiv pr.nov.FOO		4.415	4.415	3.751	
unapred.teh.kap.protiv. KIO		9.028	9.028		
8. Ukupno budžet (4+5+6+7)	33.164.000	8.539.397	41.703.397	33.678.396	81

Rukovodstvo je Pregled rashoda budžeta po ekonomskim kategorijama odobrilo 15.03.2023. godine.

Direktor
Darko Čulum

Bilans stanja na 31.12.2022. godine

DRŽAVNA AGENCIJA ZA ISTRAŽE I ZAŠTITU

Tabela II

Opis	31.12.2022.	31.12.2021.	Procenat (2/3*100)
1	2	3	4
1. Gotovina, krat. potraživanja, razgraničenja i zalihe	494.117	513.265	96
Novčana sredstva	47.599	47.224	101
Kratkoročna potraživanja	446.518	466.041	96
Kratkoročni plasmani	0	0	
Interni finansijski odnosi	0	0	
Zalihe	0	0	
Kratkoročna razgraničenja	0	0	
2. Stalna sredstva	32.891.376	33.878.350	97
Stalna sredstva	57.911.805	57.480.477	101
Ispravka vrijednosti	25.020.429	23.602.127	106
Neotpisana vrijednost stalnih sredstava	32.891.376	33.878.350	97
Dugoročni plasmani	0	0	
Dugoročna razgraničenja	0	0	
UKUPNO AKTIVA (1+2)	33.385.493	34.391.615	97
3. Kratkoročne obaveze i razgraničenja	4.228.412	2.605.524	162
Kratkoročne tekuće obaveze	849.631	315.398	269
Kratkoročni krediti i zajmovi	0	0	
Obaveze prema zaposlenima	3.055.756	2.234.395	137
Interni finansijski odnosi	0	0	
Kratkoročna razgraničenja	323.024	55.731	580
4. Dugoročne obaveze i razgraničenja	0	0	
Dugoročni krediti i zajmovi	0	0	
Ostale dugoročne obaveze	0	0	
Dugoročna razgraničenja	0	0	
5. Izvori sredstava	32.891.376	33.878.350	97
Izvori sredstava	32.891.376	33.878.350	97
Ostali izvori sredstava	0	0	
Neraspoređeni višak prihoda/rashoda	0	0	
UKUPNO PASIVA (3+4+5)	37.119.788	36.483.874	102

Napomena: Pravilnikom o finansijskom izvještavanju institucija Bosne i Hercegovine, čl.10. stav 4., napomenuto je da bilans stanja budžetskih korisnika **neće biti uravnotežen** (aktiva jednaka pasivi) zbog programski uspostavljenog sistema Glavne knjige, dok će bilans stanja koji radi Ministarstvo finansija i trezora na nivou Budžeta institucija Bosne i Hercegovine za tekuću godinu biti uravnotežen.

Rukovodstvo je Bilans stanja odobrilo 15.03.2023. godine

Direktor
Darko Čulum

Pregled prihoda i primitaka za 2022. godinu

DRŽAVNA AGENCIJA ZA ISTRAŽE I ZAŠTITU

Tabela III

Opis	Planirani iznos u budžetu	Izmjene i dopune	Ukupno planirani iznos	Ostvareni iznos	Procenat (5/4*100)
1	2	3	4 (2+3)	5	6
1. Neporezni prihodi	0	0	0	73.184	
Prihodi od preduzetničkih aktivnosti i imovine i prihodi od pozitivnih kursnih razlika	0	0	0	0	
Naknade i takse i prihodi od pružanja javnih usluga	0	0	0	73.184	
Novčane kazne (neporezne prirode)	0	0	0	0	
2. Tekući transferi i donacije	0	0	0	9.028	
Primljeni tekući transferi od stranih vlada i međunarodnih organizacija - donacije iz inostranstva	0	0	0	9.028	
Primljeni tekući transferi od ostalih nivoa vlasti	0	0	0	0	
Domaće donacije	0	0	0	0	
3. Kapitalni primici	100.000	0	100.000	60.237	
Kapitalni primici od prodaje stalnih sredstava	100.000	0	100.000	60.237	
Primici od finansijske imovine	0	0	0	0	
Primici od dugoročnog zaduživanja	0	0	0	0	
Primici od kratkoročnog zaduživanja	0	0	0	0	
4. Ukupni prihodi i primici (1+2+3)	100.000	0	100.000	142.449	142

Rukovodstvo je Pregled prihoda i primitaka po ekonomskim kategorijama odobrilo 15.03.2023. godine

Direktor
Darko Čulum

Izjava o odgovornostima rukovodstva

Međunarodni standard vrhovnih revizionih institucija (ISSAI 2580) predviđa da revizor treba da dobije odgovarajuću izjavu od rukovodstva institucije kao dokaz da rukovodstvo priznaje svoju odgovornost za objektivno prikazivanje finansijskih izvještaja saglasno mjerodavnom okviru finansijskog izvještavanja, te da je odobrilo finansijske izvještaje.

Rukovodstvo **Državne agencije za istrage i zaštitu** (u daljem tekstu: Agencija) dužno je da osigura da finansijski izvještaji za 2022. godinu budu izrađeni u skladu sa Zakonom o finansiranju institucija Bosne i Hercegovine (Službeni glasnik BiH, broj 61/04, 49/09, 42/12, 87/12, 32/13 i 38/22), Pravilnikom o finansijskom izvještavanju institucija Bosne i Hercegovine (Službeni glasnik BiH, broj 25/15 i 91/17) i Pravilnikom o računovodstvu sa računovodstvenim politikama i procedurama za korisnike budžeta institucija Bosne i Hercegovine (protokol Ministarstva finansija i trezora Bosne i Hercegovine, broj 01-08-02-1-1515-1/15 od 4.2.2015. godine). Rukovodstvo je također obavezno da postupa u skladu sa Zakonom o budžetu institucija Bosne i Hercegovine i međunarodnih obaveza Bosne i Hercegovine za 2022. godinu (Službeni glasnik BiH, broj 42/22) i pratećim uputstvima, objašnjenjima i smjernicama koje donosi Ministarstvo finansija i trezora Bosne i Hercegovine, kao i ostalim zakonima u Bosni i Hercegovini, tako da finansijski izvještaji daju fer i istinit prikaz finansijskog stanja Agencije.

Pri sastavljanju takvih finansijskih izvještaja odgovornosti rukovodstva obuhvataju garancije:

- da je osmišljen i da se primjenjuje i održava sistem internih kontrola koji je relevantan za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja i usklađenost sa zakonima i drugim propisima;
- da finansijski izvještaji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze;
- da finansijski izvještaji sadrže sve relevantne podatke i analize izvršenja budžeta, kao i podatke o sistemu internih kontrola i realizaciji preporuka revizije;
- da se u poslovanju primjenjuju važeći zakonski i drugi relevantni propisi.

Rukovodstvo je također odgovorno za čuvanje imovine i resursa od gubitaka, pa stoga i za preduzimanje odgovarajućih mjera da bi se spriječile i otkrile pronevjere i ostale nezakonitosti.

Datum, I. Sarajevo 07.03.2023. godine

Rukovodilac institucije

Darko Ćulum